

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LỄ XUẤT BẢN BA KỲ: THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

Directeur Gérant
NGUYỄN-KIM-DINH
Directeur & Rédacteur en Chef
DIỆP-VĂN-KY
Direction - Rédaction - Administration
90, RUE MAC-MARON, 90
SAIGON
Téléphone: N° 824

VẤN-ĐỀ NHƠN CÔNG

Vụ án Phú-Riêng là một cái vấn đề nhơn-công. Nhưng xem các báo Tây-tuần rồi, chẳng thấy một ai bàn đến vấn đề nhơn-công, mà phần nhiều nhơn do lại nói sang qua Chánh-trị. Có một vài đồng-nghiệp nhơn-làm đến đôi đố hết tội cho các báo Annam; nói rằng báo Annam là cái đầu còn tên Tư là cánh tay dùng mà sai khiến. Tuy nay quan tòa đã chặc cánh tay chặt nhưng cái đầu kia vẫn còn.

Trong thời gian này, tôi chưa thấy ai dám đặt ra cái « quyền nói bậy ». Thì như vì một lẽ gì mà các đồng-nghiệp được quyền đó đi nữa, thì cũng nên tự trọng một chút mà không làm đúng. Ai nói cũng vì ai nói lại để này giờ. Thôi, xin bản vấn đề nhơn-công lại.

Cách mấy năm gần đây, cái danh « đất đỏ » của xứ Đông-Pháp đã tràn lan ra ngoài-độc. Chẳng những các nhà tư-bản Pháp mà thôi, cho đến mấy nhà giàu nước Anh nước Mỹ cũng muốn qua nước Nam, đứng khảm « đất đỏ ». Không cần nói ai lại chẳng biết rằng khảm « đất đỏ » là đang trồng cao-su là một nguồn lợi to như thế.

Hỏi vậy chứ nhà tư-bản ngoại quốc có thể đem người của họ vào đây mà dùng không? Không. Thế thì họ phải dùng người bản thổ.

Trong bài văn tắt này, tôi không thể bàn coi họ đến đây làm ăn lớn như thế mà có thể gì cho xã-hội Việt-Nam chăng? Vấn đề rất dài, tôi xin dành qua bài khác.

Trong câu chuyện khai phá « đất đỏ » này, tôi chỉ xét 2 phương diện: một là tình hình của vườn người, một là tình hình của công đòi của. Thế coi cũng là thuận-cảnh, có sao lại có sự chênh lệch hằng ngày?? Muốn trả lời bài văn trên đây thì phải rõ quyền lợi của hai đảng mỗi đảng.

Bên Âu-lây, bên lao - động cũng lên tiếng cực kỳ nhưng đến ngày xung-đột với chủ thì họ có thể đem luật pháp ra mà bắt người làm của họ. Nào là luật 8 giờ một ngày, nào là luật buộc chủ phải cấp lương trong lúc rủi ro, trong cơn đau ốm, v.v. v.v. Quê-hoa thay! ở trong một vườn đất đỏ, đầu làm 1 tháng lao-động đi nữa cũng còn có thể nói đến chữ lợi chứ quyền!

Làm tiền lao-động ở nước Nam này lại khác. Một khi có nhà giàu muốn, thì bọn dân nghèo có việc đến ký tên chờ đi giao kèo. Trong tờ ấy có hai lời giao kèo như vậy: « hễ chủ chủ thuê thì phải bồi thường cho bên làm công một số tiền. Nếu bên làm công thất hứa thì phải chịu tù chịu phạt. Ở coi chỉ bắt công bình, có chi bất nhơn cho bằng tờ giao kèo như vậy. Thế mà cũng thì hành động cho.

Bà vậy mà phần nhiều đồng-bào là ở Trung-Bắc vào đây làm mấy sào cao-su đến là hàng nghìn nghìn năm cho số làm. Phải

gộp con vô đề nước lụt thì còn quân chi phần hên, miền có 3, 4 các mỗi ngày thì đầu đưa tới chỉ cũng kỳ.

Ký tên xong, kẻ xuống tàu. Lên có người dẫn xuống, xuống có người theo, khi xóm chiếu, khi nhà hình, nhiều việc lợi thời làm. I ngày thì đã có xe chở đến sào cao-su. Ai đã thấy mấy sào cao-su lớn rồi thì có thể cho rằng: « Đó là một nước nhỏ trong một nước lớn. » Một miếng rừng rộng thênh thênh, có cả muôn người làm việc. Tên cu-li nào đến đó rồi thì phải chịu cái cảnh « nhập gia thì cư pháp nhữ ta đây. » Người chủ muốn làm chi thì làm, đầu đánh chết đi nữa thì cũng « chịu ụp không suy » đó ai thấu được. Một hai khi gặp người chủ từ từ, thì còn phải chịu mấy anh cặp-răng. Mấy anh cặp-răng này phần nhiều là bọn họ ta trong xã-hội. Ở bên qui quốc thì là một bọn thất nghiệp, khi xô chợ, khi góc đường. Qua nước Nam rồi cũng còn chưa đủ một vài là một chữ nghĩa kia, đúng là 1 cái bu-reau trong trường quan lại. Từng thể mới xây qua chức cặp-răng. Những tên cặp-răng phẩm giá như vậy làm sao cho đủ từ cách đẳng cấp quân cao cấp nhơn.

Đã vậy mà lại được trọn quyền thì làm sao cho khỏi những điều bất nhơn là hiệp. Tôi không cần nói nhiều tường khi độc-gia cũng biết danh mây anh rồi đó. Con dân dân nghèo nào khổ sở kia, trọn đời phải làm việc khổ nhọc cho người, đã không biết cái sống là vui, thì lợi gì đi để cho một tên hạ-lưu như mình ha hiệp.

Bên qui-quốc, chánh-phủ đặt đi pháp luật đẳng báo họ người làm công, vậy mà bọn tư-bản công nhiều khi làm sai phép, khiến một hai đảng phải xung đột nhau rất kịch liệt.

Ở xứ pháp luật mà còn vậy, nếu bên Đông-Pháp này mà có những chuyện lợi thì sào cao-su này, sào cao-su này, thì ta cũng chẳng là chi.

Nam gia ở Hội-Văn-quốc, một nhà ngoại-giao Pháp nhĩ rằng: Trong hai nước chính chiến với nhau, thiết cũng khó biết nước nào, sanh sự trước. Tôi cũng xin mượn lời trên đó nói rằng: « Trong việc xây ra như vụ án Phú-Riêng đây thì cũng khó biết ai là chánh-phản. » Nay tôi đại-hình đi lên án rồi. Sự kết quả của vụ án Phú-Riêng là trong mấy chục người chết kia, nay đã thêm một người chết nữa.

Thế thì cái án xử-trên Tư chưa phải là một phương pháp để trừ được những đám giết lẫn nhau ở này sào cao-su. Thế thì cái án xử chém tên Tư chưa phải là một cách báo thù quyền lợi và sự hòa-bình của dân trong vườn vậy.

Không, không. Ngày nào mà Chánh-phủ chưa ra luật định hành chế quyền của kẻ mướn và bảo hộ người làm công, thì ngày ấy vẫn còn nhiều tên cặp-răng Monteil, mà sự cũng còn nhiều tên Tư nữa.

NGUYỄN-VĂN-BÁ

Di-tượng cụ PHAN-TÂY-HỒ

Một đường máy bay

Từ châu Âu sang Đông-Pháp

Trong khi Đại-tá Antoinet định bay từ Paris sang Hanoi 96 giờ, mà từ ngày này ra đến giờ, bên ta mong chờ máy bay từ bên Pháp trong chưa thấy, thì người ta bàn đến việc giao-thông bằng máy bay từ châu Âu qua Đông-Pháp.

Họ xuống nghĩ ra việc này cốt là để cho họ. Ngày 10 Decembre năm ngoái, phòng thương-mại Hải-phòng đã chuẩn ý cái chương-trình của Hội Nghiên-cứu về máy bay chở thư. Nhưng hiện nay chưa có thể tính bay một mạch từ châu Âu qua Đông-Pháp được, một là vì mặt thiết chưa có kinh-nghiệm, hai là vì chính trị khó khăn ở quãng đi ngang qua nước Ba-Tu.

Nay người ta hãy định làm đường từ châu Âu tới Karachi, rồi tiếp nối đã có đường máy bay rồi, một phần là của người Pháp, một phần là của người Anh. Từ châu Âu qua Karachi hết tám ngày. Từ Karachi phải đem thư đi xa lên tới Calcutta hết ba ngày. Từ Calcutta về Hanoi phải có xe xuống đất thủy hết ba ngày nữa. Từ Hanoi đến Sài Gòn mất một ngày. Từ Sài Gòn về Vinh hết một ngày nữa.

Hành trình định như sau này: từ châu Âu đến Karachi 8 ngày; từ Karachi đến Calcutta 3 ngày; từ Calcutta đến Hanoi 3 ngày; từ Hanoi về Vinh 1 ngày.

Tổng cộng lại là hết hết 15 ngày, còn mua hóa chi đi biệt hết 10 ngày.

Khi đầu thì người ta mới tính làm tạm như vậy. Nay mai còn định sửa sang rút được ngày giờ, làm sao cho bay từ Paris qua Đông-Pháp chỉ hết 5 ngày thôi.

MỘT NGƯỜI HUẾ-KY ĐI BỘ VÒNG QUANH THẾ-GIỚI, NAY TỚI SAIGON

Có người Huế-Ky là William Wolf, năm nay mới có 33 tuổi, danh ca với anh em ở Los-Angeles rằng trong 7 năm thì đi bộ vòng 40 vạn dặm, vòng khắp thế-giới. Y danh ca 25.000 đồng tiền vàng.

William Wolf đi đại hai năm rưỡi nay, và đi đã được 40.000 dặm rồi. Wolf đi đại qua Mexico, sang Úc-châu, Nouvelle Guinée, Ca-lao Hawaii, Fiji, Phi-Luật-Tân, qua Nhật, Trung-quốc, nay tới Saigon mấy bữa trước.

William Wolf đi đường, lấy nghề hát kiếm tiền độ thân, y hát hay lắm. Y kiếm ở Saigon ít ngày nữa, rồi đi sang Xiêm, An-đô, Ba-Tu, Tiểu Á-tê Á và Âu-châu.

Máy nhà từ thiện giúp đồng bào bị lụt ở Thanh

PERSONNEL DE LA BANQUE DE L'INDOCHINE SAIGON DE LA Caisse

1 Phan-văn-Kỳ	2500
2 Châu-tiên-Trưởng	2000
3 Tô-Wang, Chinois	2000
4 Inconnu, Chinois	2000
5 Tô, Q. Sam, Chinois	2000
6 Nguyễn-văn-Mai	2000
7 Phạm-văn-Tiệt (Quân)	2000
8 Trần-văn-Biến	2000
9 Nguyễn-văn-Bát	5000
10 Mai-văn-Kim	1000
11 Ngô-quang-Dân	1000
12 Vũ-văn-Cư	1000

Services: Import et Export
13 Phạm-ngọc-Vinh 1000
14 Lý Pierre 5000
15 Nguyễn-văn-Cang 1000
16 Nguyễn-văn-Tu 1000

Services des Titres
17 Hà-văn-Lương 1000
18 Hồ-văn-Sai 1000
19 Phạm-văn-Thiếu 1000
20 Bùi-văn-Quất 500
21 Huỳnh-văn-Chợ 1000
22 Ngô-Tân 1000
23 Trần 1000
24 Đặng-tiên-Si 1000

Service de la Comptabilité Intérieure
25 Trương-ngọc-L 1000
26 Hui 1000
27 Bùi-anh 1000

Service de la Comptabilité Extérieure
28 Lê-tôn-Giải 1000
29 Nguyễn-văn-Giang 1000
30 Lê-thị-Tuệ 1000

Service des Cables
31 Trong 500
32 Vi 1000
33 Huệ 1000

Service des Positions
34 Tùng, Planton 1500

Direction Inspections et Avances sur Marchandises
35 François Long 1000
36 Châu-văn-Ky 1000
37 Trần-văn-Thân 1000

Service de la Correspondance Neant
Chambre de Commerce de Saigon
38 Châu-thiên-Tr 2000

Cong 5000
Số tiền máy kỳ trước 1000 10
Tổng cộng 11100

Cúng bới chữ tình

MỘT NGƯỜI HỌC-SANH TA TỰ TỰ Ở BÊN PARIS

Điện tin Paris sang ngày 21 Fèvrier mới rồi cho hay rằng có một người học-sanh ta vì tình mà tự tử.

Người ấy là Đỗ-Hữu-Trinh, một có 18 tuổi người làng Long-chơn (Nam kỳ) có ở trường Trung học Henri IV, có học giỏi về triết học và người Pháp, tên kêu là Nguyễn. Nhà Trinh vốn là nhà giàu, cha mẹ gọi con cho học văn là xài vào việc trồng hoa. Cha mẹ nghe chuyện như vậy, biểu phải thôi học không thì không gọi tiền cho nữa.

Nhưng Trinh không chịu, thành ra người cha không gọi tiền sang nữa. Người thân-nhân thấy Trinh hết tiền, nên ngày 16 mới rồi, kinh chynh cái coi với nhau rồi bỏ đi mất, Trinh vẫn là thế nào cũng không được, thành ra phát điên, đương giữa buổi học, rút súng sào ra tự tử. Người ta chở ngay vào nhà thương Cachin, nhưng cứu không kịp nữa.

Xét trong trường đó, thấy có thơ gởi về lại với cha mẹ, và có nhiều thơ gởi cho các bạn tình kia.

Điều tra về cái tình cảnh bọn cu-li cao-su

Chánh-phủ cũng xét thấu cái tình cảnh khổ sở của anh em ta làm phu ở các vườn cao-su, cho nên ngày năm ngoái đã thi-hành luật lao-động mới, nay lại đặt ra các trách-nhiệm tra để xem xét, và ngoài việc phải ở gần Bãi-bằng-Phan vào sáng các trại-chiêm-đi. Xem thế thì chánh-phủ đối với việc này, chưa biết kết quả ra sao, nhưng mà bản thân tôi cũng có cái tâm.

Bản thân muốn biết cái này của chánh-phủ, và giúp cho việc điều tra của ông Bùi, cho nên bắt đầu từ đây mở ra mục này, để hoan nghinh những kiến-biết hoặc tin tức gì thuộc về tình cảnh của anh em ở vườn cao-su, mong sao kể có của người có công, thân yêu nhau, giúp đỡ nhau, để mở mang cho nên kinh tế xứ này, đồng có những việc bổ công bổ bình, mà xảy ra cái việc như ở Phú-Riêng mới rồi thì may lắm. Đ. P. T. B.

MẤY LỜI BỐC BẠCH CỘNG ỒNG BÙI-BĂNG-ĐOÀN

Nhân đi từ Claude Chappe vào Saigon, được gặp ông Bùi-bằng-Đoàn cùng vào Nam-kỳ làm thanh-tra lao-động trên miền cao-su, khiến cho tôi chán-chưa những điều cảm-giác, cho nên không nài thì-thiền, có vài lời trần trong lòng cùng ông, hoặc may có bổ ích gì cho công-việc khó khăn của ông được ít nhiều chăng?

Đôi vói việc này, tôi không có ý kiến gì hay, dám hiến cho ông những thiết-tưởng tôi có thể đem suy-lịch-đuyệt của tôi mà hiến cho ông được. Trước kia tôi đã từng bắt đầu ở những chỗ rừng xanh đã đến đến mấy năm rồi, tôi làm vườn cao-su trải đến 10 hàng, nghĩa là tôi đã từng đặt mình vào cái cảnh mà anh em tôi bây giờ đương than van; cho nên những cái nỗi khổ tình đau ở trong đó, tôi không biết nhiều cũng biết ít, vậy nay dám đem cái nỗi bực bực để ông xét cho.

1. Cứ lẽ, anh em chúng tôi mỗi tháng được 6 ngày nghỉ, không kể ngày hội và ngày lễ. Trong giao kèo không thấy nói rõ là ngày nghỉ có trừ lương hay không. Thế mà ngày nào nghỉ là họ trừ lương của chúng tôi hết. Những ngày nghỉ ấy là họ cho nghỉ, nói là theo phép vệ-sinh, cho chúng tôi có xin đầu, thế mà trừ lương của chúng tôi đi là nghĩa lý gì?

2. Hết Nam-kỳ đi ăn đất, trừ nhứt là ở mấy sào cao-su xa xôi heo lánh, thì mọi đồ vật dụng cần mướn lắm. Lương chúng tôi mới ngày có 10\$, thế mà trừ đi trừ dúi đi, thì lấy gì mà ăn.

3. Số tiền cho vay trước là 13\$00 không hết, còn tiền lãi, tiền mua chiếu

Mấy người tưng sự ở chánh-phủ báo-ho, mấy tháng trước đây nào kêu rêu xin xỏ, nào tức dân xôn-xa, không sao cho được chánh-phủ cấp cho tiền phụ cấp vụ con, để đỡ bớt sự cực khổ thiếu thốn, vì người bồng tiền không đủ, mà do ăn uống mới ngày mới tăng giá thêm.

Chánh-phủ cũng thấu rõ tình trạng ấy, nên hạ hóa cho, mà hóa cho làm cho ai cũng trong trong chẳng khác gì đại hạn trong mưa.

Vừa rồi đây có nghị định của quan Toàn-quyền ra cho hai đũa con đầu mỗi đũa 15\$0; kẻ từ đũa con thứ ba thì mỗi đũa được 1\$00, vậy chẳng có phụ cấp. Nghị-dịnh ấy đã thi hành kể từ ngày 1 Janvier 1928.

Đây tôi xin trích những điều tệ trong sự đó để đồng-bào được rõ.

Ở Huế muốn vào học trường Quốc-Học (trên đất nước) thì mỗi đũa con nít phải nộp học phí 2\$00 mỗi tháng; thế thì 1\$00 không đủ tiền học cho con.

Mỗi đũa con phải làm ba tờ khai sanh mới từ (grand format) phải giá 0\$40 tem công là 1\$20 - 1\$00 không đủ tiền khai sanh, không đủ trả tiền học phí ở trường nhà nước,

ao tôi, hết dân, tiền học hông cho người mới, nói vắn tắt là đủ các thứ tiền cho dân vào, đã nói là chủ cho họ sao con trừ nhà. Khoản này trong giấy giao kèo không nói, chỉ nói phải trả có 10\$00 thôi.

4. Lạc lẫm lương, ai đi thiếu thế nào không cho biết, cứ gọi đến tên là lấy, chứ không biết từ trên báo nhiều và trừ về khoản gì. Nếu ai kêu ca gì thì họ đánh.

5. Giờ làm việc không theo thế lệ cho hợp vệ-sinh. Sáng sớm 5 giờ đã bắt đầu làm việc, trưa không được nghỉ về nhà ăn cơm; họ bắt anh em ngày ở chỗ làm, ngồi phờ nằng như vậy, chứ không có chỗ che hay bóng mát gì hết. Ăn lại đặt xong lại làm ngày.

6. Khi đau yếu dùng có vận từ một số nhà, thì mới có nằm nhà thương, còn như đau vừa vừa thì vẫn phải đi làm như thường. Vì vậy nhiều khi anh em chúng tôi bị gượng sức quá, đến nỗi chết ở ngay chỗ làm.

7. Chef, Surveillant, cái bất chấp phải trả gì cả, họ cũng tôi có điều gì muốn nói là chúng chúng muốn tận-tài.

Ấy là về cái máy điện mà thôi, còn nhiều điều bất bình nữa, hoặc tôi chưa biết rõ gì là mới được. Nghĩa vụ của ông ngày nay, là làm sao cho trọn cái trách-nhiệm của chánh-phủ trao cho, và lấy những sự bất bình của chúng tôi. Danh dự của người ngày nay, tưởng không ở cái quan-trước, mà ở việc Thanh-tra lao động này. Mong rằng anh em chúng tôi sẽ nhắc đến tên ngài một cách kính trọng luôn.

Thay mặt cho anh em lao-động, PHẠM-NGỌC-LIEN
16 rue Sabourin - Saigon.

không đủ mà làm giấy khai-sanh thì lấy gì mà ăn mà mặc và mua giấy mực văn v.v.

Sau khi ra ở này, trường Chánh-phủ có chi thêm một số tiền trong ngân-sách để trả về sự tiền đó, nào ngờ dân lấy đó làm đủ, được ăn mà có lợi như vậy ai chẳng muốn làm.

Sau khi nghĩ-dĩn ấy ra thì có tờ từ của mấy ông chủ lớn ra các chủ nhơn rằng vì phải trả về khoản phụ cấp vụ con của người tưng sự bốn xu, nên số tiền trong ngân-sách thiếu; vậy nên giảm bớt tiền phụ cấp khác của mấy người làm việc, giảm bớt người làm việc ngoại-giới, cho về hưu, cho nghỉ không lương hoặc nửa lương là nhữn.

(Coi tiếp qua trang sau)

Lễ hỏa táng của Sisowath

Ta nên biết rằng từ tên Cao-Mén, nói riêng ra là tục ở xứ nào cũng tin Phật-giáo, người chết thì thiêu, đó là theo tôn-giáo mà cũng là một cách sang trọng, gọi là hỏa-táng.

Vua Sisowath mướn (tháng hai ngày năm ngoái, từ ngày 2 cho tới 9 Mars nay mới làm lễ thiêu.

Hiện nay trước các Hoàng-thành đã dựng cái đàn lớn rất là đồ sộ để làm lễ thiêu này.

MÁY ÔNG CHỦ XE HƠI

Nên lại hàng « BERLIET » GARAGES INDOCHINOIS

Sở I đường Lefebvre Saigon mà lựa, có nhiều kiểu xe mới lạ. Mới có thứ xe Grand Tourisme 4 và 6 cylindres; và chassis Industriels 1800 kgs avec frein-avant và servo-frein.

Tiêng dân

(Tiếp theo)

Như vậy thì mấy người từng sự ta có hội gì không? — Có cho phụ cấp này mà ép bởi phụ cấp khác. Như trong số công chánh thì bớt tiền xe, như là không cho đi xe điện xe tay bắt sấm xe đạp và mỗi người mỗi tháng 3 đồng học phụ cấp; không cho tăng để mua xe v.v.

Bớt người làm ngoại ngạch thì số người nói ngạch phải giảm làm nhiều công việc hơn, cho về hưu cho nghỉ không lương hoặc nửa lương nhiều, mà công việc thì cứ vậy hoặc tăng thêm nữa, có phải là cho thêm có bao nhiêu tiếng mà bắt phải nhọc xác làm việc hơn ngày trước nhiều. Nhiều người không có vợ hay là có vợ mà không con cũng phải chịu đều ép cho phải là không ăn có chịu không, khỏi đau răng chán-phụ chạm thẳng thường lai.

Các thầy phân thầy thông thì mất một tháng 55.000 vì trẻ ăn lên, ông tham ông đốc thì 20.000 30.000 v.v. v.v. Mà có ai được quá 10 người con không?

Nên biết rằng con quá 16 tuổi mà không đi học thì không được phụ cấp, thế thì kể từ 16 tuổi trở xuống mỗi đứa con hơn nhau 2 tuổi, thì nhiều nhứt mỗi người có làm cha, tiền phụ cấp nhiều nhứt được là 11.500 có phải là ít nhiều không?

Nem như kỳ tháng giêng năm nay thì biết, người dùng hàng mà được ăn lên, người quá hạn một hai năm mà chưa ăn lên, thất là số nhiều.

T. HỒNG.

Việc giúp cuộc tang ông Lê-Sum

Nguyên chủ-bút « Công-luận-báo »

Trong hàng-tôi ta ai cũng đã biết ông Lê-Sum là một nhà nho-học có tiếng, và là một nhà viết báo có danh vọng 10 năm ở Saigon. Thế thì cái nghĩa đồng-nghiệp, tình tương-trì của ông ở đây không phải là không có.

Nhưng, hôm ông bất-hình-tử-thế tại Gò-công là nơi gia-hương của ông, khi ấy tôi mắc cần kíp đến sắp đặt cuộc tang chung ông cho kíp được an-ôn cái ngày chôn của bạn. Vì ấy nên tôi không thể báo tin cho trong hàng tôi mình được biết, thái cũng một điều bất-đắc-đĩ lắm vậy. Mà rồi trong hàng-tôi ta ngày nay tưởng cũng đã động mỗi thương-tâm cho

Mèo cần cò

Những người đã có tên dưới đây, nếu sẵn lòng đón tang-gia trước linh-sàng ông bạn cò-cừu tôi niệm thương tiếc người một lần chót, thời vĩnh-hạnh cho kẻ dưới suối vàng biết vậy.

NGUYỄN T. THỰC KINH-ĐẠT		
MM. Diệp-văn-Kỷ	15.000	phụ
Trần-ngọc-Lê	5.00	
Trương-duy-Tiến	5.00	
Hồ-văn-Trung	10.00	
Nguyễn-kim-Đinh	20.00	
Phạm-minh-Kiến	3.00	
Huỳnh-thị-Điền	5.00	
Trần-văn-Chim	5.00	
Bùi-thế-Mỹ	3.00	
Lê-quang-Phung	2.00	
Võ-văn-Nhì	10.00	
Nguyễn-văn-Cà	10.00	
Lê-quang-Liêm	5.00	
Lê-tân-Hi	2.00	
Lê-văn-Lộc	10.00	
Lê-khiêm-Như	5.00	
Gócông-Tương-tế-Hội	10.00	
Nguyễn-văn-Thời	2.00	
Nguyễn-chánh-Sát	3.00	
Nguyễn-công-Giải	3.00	
Nguyễn-thanh-Tông	3.00	
Nguyễn-vien-Kiên	5.00	
Total.....	141.00	

Ngày 10/2/8 ông Nguyễn-tử-Thư và ông Võ-trọng-Hiệp có đến Gò-công viếng mộ ông Lê-Sum và thay mặt cho các ngài hảo-tâm đã cúng số bạc quyên được ở trên.

Số bạc của các ngài hảo-tâm trên đây, ông Nguyễn-tử-Thư đã làm cái mộ bằng đá cho ông bạn về sau, (vì ông Lê-Sum không con) hai nửa rồi để cái dấu tích của trong thân-bằng đá quan tâm nhau khi kẻ con người mất — nhứt sanh nhứt tử nhơn-tiên thuyết — ấy cũng cái gương về-vang nên ghi để ở giữa bậu bạn vậy.

Lời rạo

Sở Trương tiền Saigon có cần dùng lại-công đồ máy và thợ máy « moteurs à explosion ». Ai muốn xin việc hãy đem bằng-chấp và giấy tờ tại Bureau de l'Arrondissement du Centre mà xin.

VÌ SAO...

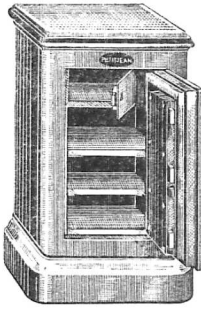
Không mua liền một cái tủ sắt tốt và chắc chắn

PETIT-JEAN HAY PHÉNIX

Lần lựa tới mai mới mới mua, e có khi trễ quá, biết đâu nhà tôi bị cháy, hay lỡ bị ăn trộm vào phá tủ lấy đồ, chừng đó có mới của mà khóc than, công không lấy lại được nữa.

Chi bằng phòng bị trước, tôi hàng

Lucien BERTHET & Ce, 68 đường Charner

mà mua một cái tủ sắt hiệu Petit Jean hay là Phénix là vững vàng chắc chắn, k khỏi phải lo sợ gì.

Docteur DO-VAN-TOT
Ancien externe des Hôpitaux de Paris
Phòng khám của ông y khoa đầu tư Do-van-Tot, ở đường Gia-Phu, số nhà 135, gần cầu Palakao (Cholon.)

Xe máy hơi hiệu ALCYON

Chạy một cò hơi mà lực — 2 cấp giá 220 \$
Kiểu du lịch — 3 mã lực — 2 cấp — 340
Kiểu du lịch thường đẳng — 4 cấp — 580

Bán tại hãng L. Caffort
Saigon-Namvian

MAC MAHON OFFICE
Mua — Bán — Thuê-vườn QUẢN-LÝ, VƯỜN-TRẠI, NHÀ-TRƯỜNG ĐẤT CÁT ĐƯỜNG NƯƠNG BÉ THỦ THƯỜNG TIN TỨC VÀ KIỂM VIẾT số này báo lãnh làm hết cả mọi việc 65, đường Mac Mahon, Saigon Giấy phép tại: MACOFFICE Saigon

PHÁP QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG

HÀNG THUỐC TÂY Ở MIỀN VIÊN-ĐÔNG

Môn bài 84-90, Đường d'Ormay, SAIGON

Có ý muốn người Annam hay dùng thuốc xưa nay, cho biết rõ sự ích lợi hơn, nhứt phải dùng thuốc bảo chế rỗng tay người Langsa. Thuốc này chế theo cách hoá học Kim-thời và dùng những vật chất thật tinh khiết. trông ra thì chất trắng sẽ có thể bảo tồn được sự vệ sanh nhưn loại, mỗi môn thuốc đều có Hàng-Lâm-y-viện thành Paris kiểm duyệt.

Ông Maurice Barberousse, Bào-chê tề-sư nhứt hạng, Cựu-y-sanh thiện Đường-Paris. Quản-Lý Pháp-Quốc Đại-Dược-Phòng. Kính mời những người đọc tờ báo này, nên vui lòng mua thử một đôi lần tại tiệm thuốc của tôi, và sẽ gởi cho, không ăn tiền, những người nào muốn cần dùng cuốn mục lục của bản hiệu, thì gởi thơ đến, sẽ gởi cho liền.

HÃY HÚT THUỐC CA-LOP

Kho sách bảo xưa Quán Văn Đường 28-Jan-2022

Trường-tu Nguyễn-phân-Long

SAIGON--DUONG LEGRAND DE LA LIRAYE

Từ số 204 cho tới số 214

Mỗi năm học-sinh của bốn trường đi thi bằng cấp tiểu-học (certificat d'études élémentaires) và bằng cấp sơ-học (certificat d'études primaires) đều đặn nhiều, là thường rồi. Trong năm 1927, bốn trường cho học-sinh lớp trên đi thi bằng cấp tốt nghiệp (Diplôme de fin d'études primaires supérieures) lần thứ nhất, được 5 trở đầu.

Từ khi có trường-tu của người bốn-quốc sáng tạo đến nay chỉ có bốn trường được như vậy mà thôi.

Bốn trường dạy bậc trung-học và bậc sơ-học. Có giáo sư Tây và Nam giới và thạo nghề giáo-dục dạy rất cần mẫn.

Tự trường ngày 3 février 1928, nhằm 12 tháng giêng Annam.

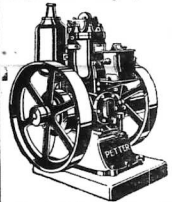
Moteur Petter à Mazout

HÀNG J. CAIRNS

SAIGON: 22-24, đường Lefebvre.
CHOLON: 215, đường Quai de Mytho.

Có trữ những mô-tơ chạy bằng dầu cạp hiệu PETER, ít tốn hao dầu và chạy êm lẫm, về cách thức chạy cũng tiến hơn các thứ máy khác, và những môn phụ tùng lớn, nhỏ đều có bán sẵn.

Chúng tôi cũng có bán thứ máy chạy bằng hơi khói, kiểu là GAZOGÈNE, thứ này khởi tốn dầu mỡ chỉ hết, chỉ tốn trấu hoặc là củi dùng tiện lẫm.

Cũng là qui ông muốn dùng Machine à vapeur lực gọi là máy hơi Sô-De (Chaudière). Nơi hơi cũng tiện cũng là có thứ chum trấu cũng dặng. Mỗi thứ máy chúng tôi đều có từ 1-1/2 mã-lực vì đến 5 mã-lực thì dùng dầu lửa còn từ 6 mã-lực vì thường 1200 mã-lực thì dùng bằng dầu cạp kểu là Mazout.

Bán và lãnh ráp các thứ máy xay gạo lớn và nhỏ (có thứ kểu cối cà-phê) (Planters Mill) chạy mazout gazogène và trấu có đủ đồ phụ tùng nhà máy.

Mua bán thật thà và chắc chắn.

Allo !! Allo !!!

Mau, mau, mau... mau... lại nhà hàng Nguyễn-vân-Trần (94-96, Bd Bonnard Saigon).

Mà mua lựa lèo trắng thiệt tốt, có 1530 một thước mà thôi.

Nghe nói mới lại 5000 thước, nên bán tranh giá với Bombay.

Đệ nhứt ở Saigon

Qui ông, qui bà, ở xa, hoặc lục tỉnh đến Saigon, xin nhớ rằng Khách lâu Đại-phong-cảnh là một khách lâu rộng rãi mát mẻ và sạch sẽ hơn hết các nơi; có đủ cầu tiêu, phòng tắm, và thang máy từ tầng trệt tới tầng trên. Còn đủ dùng trong phòng thi toán theo kiểu Âu-Mỹ cả. Lại có xe hơi hiệu Hoschis mới tinh cho mượn, dặng tiện khi qui khách có đi dạo chơi.

GRAND HOTEL DE L'OUEST

ĐẠI PHONG CẢNH KHÁCH LÂU

Góc đường Boulevard Bonnard và Filippini với đường Sabourain
NGUYỄN - PHONG - CẢNH Propriétaire Phái cho hay trước

Một bữa yết-kiến Trương--tác-Lâm

(Tiếp theo)

Từ cửa này đến cửa nọ, các vị trường sĩ ăn bận đồ trắng-lại lại qua qua bất tuyệt; thỉnh-thoảng có người liếc mắt nhìn sơ tới một cái, tưởng như không chú ý cho lắm. Thế nhưng tôi hiểu tánh người Đông-phương, tuy vậy đó mà thực thì người nào họ cũng đã thấy tôi rồi cả. Tôi biết rằng ở sau mấy bức bình-phong làm gỗ cũng có người nấp lên để ngắm trộm tôi, không một phút nào mà họ chĩa rời tôi.

Tình-linh của kiến mở toát ra sau lưng ông Ông-Tĩnh thấy một người khoảng-thai bước tới, người bề bề hơi già, bên áo đen dài ngoài lại có áo cụt bằng da dơi mũ đen; Đó là Trương-tác-Lâm. Trương nghiêm minh một cách rất lễ-độ. Vừa đi vừa tay dĩa đàn ra bất lẩy lẩy tôi, thì vừa nhìn ngay tới một cái rõ ràng, đôi con con mắt trong ra vừa nghiêm trang mà vừa vui-vẻ.

Tôi cũng nhìn Trương: Bàng của thì bít vàng, râu mềp thì cứng mà quặp xuống, môi đỏ nhưng không phải là đỏ tươi. Ai bảo Trương là gian-hung, là tan nhàn, cứ mắt tôi trông thấy thì Trương vẫn có cách sang trọng. Tôi có ý coi kỳ từ khoe miệng cho chỉ hai con mắt, sẽ khiến tôi trông tưởng mau có gì chỉ ra Trương là một người rất rõ ràng.

Không, thật thì không thấy gì cả. Thế nhưng tôi vẫn có nghề người ta kể lại với tôi rằng vừa rồi có một tên lính phạm tội tôi qui lại ở dưới chân Trương thì Trương sai chem lập tức, tên lính kia không kịp ngóc đầu dậy...

Khi Trương nói chuyện với tôi thì Ông-Tĩnh đứng thông-ngón. Tôi nói:

— Bẩm đốc-quân, mới hôm nay tôi có nói rằng tôi lấy làm khen ngợi thành Bắc-kinh-lâm...

— Thế nhưng bà đã thấy Phụng-Thiên (Moukden) chưa? Nền đi xem Phụng-Thiên, vì tôi kinh-lý xứ Mãn-châu đã lâu ngày hơn. Đến đó bà sẽ thấy các xưởng máy... Còn ở đây, bà muốn đi coi sơ bộ máy bay và ngó thử máy bay chúng tôi chơi cũng dặng.

Chúng tôi cũng có cả những xe tanks nữa.

— Bẩm đốc-quân, đối với những người Nga công-sân đương hi vọng ở đây, ngài sẽ xử-tri ra làm sao?

Trương-tác-Lâm liếc mắt nhìn ông Ông-Tĩnh, làm thỉnh một lát rồi nói:

— Bà nghĩ tôi biết làm sao? Nếu tôi trị thẳng tay thì chắc rằng người da trắng họ sẽ vu cho tôi là xam-phạm đến quyền lợi của họ; còn như tôi không trị, thì thiên hạ lại không khỏi trách tôi là dưng sự tội ác!

— Nhưng bầm đốc-quân, thế nào ngài cũng phải ngăn ngừa làn sóng công-sân cho?

— Chúng tôi vẫn muốn thế. Song cần phải có tiền, có nhiều tiền mới được; mà bây giờ thì chúng tôi vẫn không có đủ tiền. Thế nhưng bề Bắc-kinh còn ở tay tôi ngày nào thì dám chắc rằng người Âu châu ở đây sẽ được yên-ôn luôn. Song phải điều đình với nhau, phải giúp đỡ lẫn nhau cho đồng nên chia liá xấu xé... Việc binh-cách thiết là hao tốn lắm.

Đoạn Trương-tác-Lâm bảo tôi kể những điều trông thấy của tôi khi du-lịch ở Tàu. Tôi nói, Trương mỉm cười. Trương tiếp tôi này giờ đã hơn hai mươi phút rồi. Người ta bảo tôi rằng thế đã là ít rồi. Trương đốc-quân bụng chèn tría, uống một hớp rồi kiếu tôi thì bắt tay từ-giã, đôi bên đều có ý vui mừng.

Bây giờ ông Ông-Tĩnh lại nói với tôi rằng:

— Để tôi đưa bà ra sân xe hơi. Ở trong mấy cái sân đây lính trang đồng giết, mà chúng nó dốt nát không biết gì, nên chỉ mình phải để ý督-phòng thì thôi hơn...

(Lược dịch một bài du-ky của nữ sĩ Sada Kand)

PHUOC-LINH-TU.

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc này trị những chứng ho. Như là, ho gió, ho lao, ho tén, ho sứt huyết, bất bang lâu mau. Hễ uống thuốc này về trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều; ăn ngủ, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Bổ dưỡng chẳng nề tốn công, vì ở Trung Nguyên lựa chọn được nhiều thảo thuốc tốt đem qua Nam-Việt hào chế ra một thứ thuốc đặc hiệu là Chi-Khai-Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua si trị tình giá rẻ. Các tỉnh đều có gửi bán.

Giá mỗi gói... 0 \$ 10

Thần hiệu Phát Lành Hoàn

Bổ dưỡng chế ra thuốc hoàn này chuyên trị hàn đả tả nhiệt, hỗn mửa cầm máu; khí nóng khí lạnh, đờm nhớt, các chứng trướng cảm, uống thuốc này lập tức kiến hiệu. Mua si tình giá riêng.

Giá mỗi gói... 0 \$ 10

Mandat gửi gởi cho Huỳnh Thanh chủ tiệm VĂN AN ĐƯỜNG
N 38, rue de Douaumont, Saigon.

Kể từ ngày 1er mars 1928

NGUYỄN-VÂN-TRẦN

94-96 Boulevard Bonnard

— SAIGON —

Bán phân nữa, bán tây hết đủ, dặng tin số giáp nam

Xin mời qui-vi đến mua

Ao Caoutchouc bạn mưa

và Gabardine bạn lạnh

CHIỀU DÀI	CAOUTCHOUC MỘT LỚP	CAOUTCHOUC 2 LỚP	CAOUTCHOUC 3 LỚP	CAOUTCHOUC 4 LỚP
N 2000	250	160	100	50
N 2200	250	160	100	50
N 2400	250	160	100	50
N 2600	250	160	100	50
N 2800	250	160	100	50
N 3000	250	160	100	50
N 3200	250	160	100	50
N 3400	250	160	100	50
N 3600	250	160	100	50
N 3800	250	160	100	50
N 4000	250	160	100	50
N 4200	250	160	100	50
N 4400	250	160	100	50
N 4600	250	160	100	50
N 4800	250	160	100	50
N 5000	250	160	100	50

Áo cirée (Ngoài cao-su láng trong lót răng vườn) thước tất và giá ý theo áo số 425.
Áo mura đen bà Satin thật tốt, trong cao-su và có lót hàng trắng thật đẹp như giá 31 \$ tới 34 \$ tùy theo cao thấp nhỏ lớn.

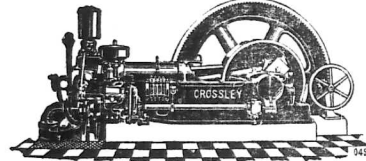
Bản tài liệu: Trần-Quang-Nuân
158, rue d'Espagne - SAIGON

NOTA: Vì náo mưa xin đi bộ cao của mình cho chắc và cho biết người mếp, 6m thì bốn-hiệu sẽ lựa cơ cho vửa

MÔI LẠI BÔNG-HỒ TREO NHƯ KIỆC GIẢ ĐÉ

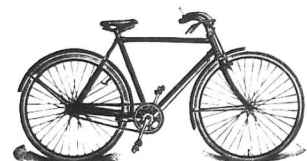
A. DENHOLM

N° 41. Rue Chaigneau - SAIGON

Thiên nghệ về việc ráp máy xay lúa gạo.
Đã ráp hơn 39 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự nhà máy xay và dặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc. Nguyên nhân máy. Đồ phụ tùng. Đồ thay đổi. Dây truyền Emeric và v.v. Máy lau dầu, làm đường, v.v. và v.v. giá phải chăng

HẠ GIÁ BÁN RAO HÀNG

XE MÁY HIỆU

J.B. LOUVE

Trong ít ngày mà thôi

hãy đến mua

Au Sportif Français

Saigon, 135, Rue d'Espagne, 135, Saigon

杜伯活 Do Dat Hoat

HANOI, 18 JULES FERRY

Bán đồ thuê có tiếng

Institution "HOANG TY"

82, Boulevard Kitchener, 82. (Cauonglanh Saigon)

Trường rộng rãi mát mẻ, có bể bơi, bồn tắm, phòng tắm, phòng douches, v.v....

Trường có tư lớp chót (C. Enfantin) tới lớp nhứt (C. Supérieur) và lớp nam thi nhứt (C. 1re Année). Qua tháng sáu thì trường sẽ mở lớp năm thứ hai (C. 2e Année).

Trường đã chọn những thầy tây, thầy nam rất danh tiếng, dặng bằng cấp tốt nghiệp, nghiệp sư và tài dể dạy các lớp, có người chăm nom, xem sóc về việc ăn uống cho hợp theo phép vệ sinh.

Định 15 Février 1928 này, nhằm ngày 24 tháng giêng Annam sẽ tự trường, vậy đồng báo ai muốn cho trẻ em học thì xin giới thiệu trước và hỏi điều lệ bốn trường

Le sous-Directeur,
Antoine LÉ CANG ĐAM.

Le Directeur,
HOANG VĂN TY.

XE HO'I

hiệu **DONNET 7** mà lực

Xe kiểu Du-lịch 4 chỗ ngồi

1.800\$

Hàng xe hơi Jean COMTE

34, Boulevard Norodom - SAIGON

VAN-HOÀ

CHOLON - 38, Rue de Gocong, 38 - CHOLON

Gần nhà máy xay lúa hiệu Thanh-Sanh ở cầu ba miêng Cholon đi bên phía tay phải
Dãy thép nói số 102

Tiệm VAN-HOÀ lập ra có 30 năm nay. Trong Lạc-định ai cũng đều nghe danh và đều nhận vai của hũu hiệu Van-Hoà cách khéo, tốt và chắc chắn.

Nguyên vì năm 1912 hũu hiệu có nước đựng một người thợ nhuộm nghề bên Tây tại cái chợ cách nhuộm vài cho hũu hiệu biết. Phàm trong nghề nhuộm vải thì cũng phải kỹ càng lắm mới đáng. Vải của hiệu VAN-HOÀ cách nhuộm không giống mấy hiệu vải khác chút nào. Thường thường trong việc nhuộm thì ai cũng đều có dùng chàm, nhưng hiệu VAN-HOÀ lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhuộm vải đen, duy có vải tam-công thì mới có dùng chút đỉnh chàm mà thôi. Việc chế nước thuốc nhuộm phải là để mà lại con phải già công lắm mới đáng. Thuốc chế vừa đúng sức thì vải nhuộm đẹp tốt, ít nước thì vải ít nhuộm đẹp đẹp mà nhiều nước thuốc thì vải

phải bỏ, bởi thế cho nên vải của hiệu VAN-HOÀ dùng rất cách chế rất vào con người như thường, không hề trở, phai màu hay là mục. Mấy năm nay vì xa gần ai cũng ưa dùng vải của hũu hiệu nên có kẻ gian nhòe đục lợi do mưu bắt chước hũu hiệu làm ra nhiều thứ vải khác bán mà thôi lợi. Vải của hiệu VAN-HOÀ có cả thấy là 8 hiệu nhưng có thứ có 3 con cá 3 màu, thứ 2 con cá 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ Van xuân Long xe lửa, 4 thứ này ai ai cũng đều biết vì có đã hơn 30 năm nay. Mấy hiệu kia tuy mới sau đây chế sự tất thì cũng bằng mấy hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chứ qui khách có mua vải xin cũng nghĩ lại sự này. Phàm như một hàng, làm một thứ mà có mặc rẻ hơn một chút thì cũng có thể tốt thứ xấu, nên chỉ dấu vải của hũu hiệu bán mà có mặc hơn năm ba tu tưởng qui khách cũng không nên cho là mắc. Thiết thì có mặc hơn một chút nhưng sẽ kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VAN-HOÀ sai đã đến, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Qui khách mua vải của hũu hiệu xin coi cho kỹ trong mỗi gói đều có nhãn hiệu và cái hình của chủ nhân thì mới khó làm giả mạo.

Qui khách có dịp đi Cholon xin mời đến viếng tiệm mà mua vải chắc hơn. Bởi hiệu rất uy tín long tiếp rước qui khách Ngại nào ợ xa muốn mua vải của hũu hiệu xin coi về thế này cho hũu hiệu của hũu hiệu này sang long gọi đi tới nhà theo ý chứ qui khách muốn.

Mấy hàng vải của hũu hiệu có cho chúng tôi tại thương mại Saigon
1- 2 con cá Kim-Ngư 2 màu. 4- Van-Hoà con cá trắng 7- Van xuân-Liêng bướm-bướm
2- 3 con cá Kim-Ngư 3 màu. 5- Van xuân-Liêng xe lửa. 8- Van-Hoà con ngựa đen.
3- 1 con cá Kim-Ngư xanh. 6- Van-Hoà Phi-thiên. VAN-HOÀ
Chỗ-nhờn kính-đến.

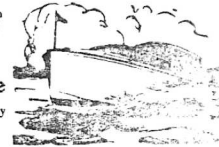
RẤT HỮU DUNG

RẤT CẦN ÍCH

CA-NỐT HƠI :- GHE THUYỀN CÓ MÁY

Cho các vị đồn điền các, vì nóng gia, mấy người lãnh chỗ chuyên. Chúng tôi có trú nghỉ chế ra dạng một kiểu rất hiện dụng cho các ngài. Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nốt và máy móc khác.

Gởi cho không những kiểu hẳn đồ, hình giáng, văn-văn... không được phải mua.

Salon Nautique

Môn bà 480 đường Paul Blanchy
Saigon (Tânđinh)

Hời đồng bào !! Nên lưu ý

Tôi chỉ nhớ uống rượu chất hiệu « RAISIRINTE » và chất này thường mỗi bữa cơm một ly, uống tươi da, thơm mát. Người phi phi thế này cũng nên dùng thử như tôi mới biết lợi ích của chất này. Rượu này đã được TÀI « 86, đường Long... » là hãng người Nam t... uống nó vào... chớ... cho mình mà thôi, lại còn đồng tiếng người khác là... Hễ nhìn nhận có hình trên thì phải

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ-NGHỆ BẮC

105-109, Rue d'Espagne, Saigon

(Kế dinh quan xã Tây)
Bên tiệm mong ơn quý vị chiếu cố trong ba năm nay nên bên tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bên tiệm lúc nào cũng có sẵn 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, Âu-m, cạnh cái rất khéo rất hợp thời trang, tu chỉnh theo Salon kiểu rất tu thời, kiển, tranh hien, bình phong, cùn chạm rất xảo, tuế kiển, song trái và gối.

Tôi than: Lũt, chơn-đen dục toàn hàng lọc nước rất tốt kiểu kim-thời, bóng và các món bằng đồng đen sơn mài khi chỉnh theo Salon rất đẹp.

Đồ theo màu: Tranh, áo gối, nấp bàn văn vân.

Bên tiệm chỉ mong bán nhiều cho không mong lợi nhuận.

Vậy xin mong ở tầm lòng hạ cố của qui khách mà cho thương nghiệp của bên tiệm hoạt động bằng người ngoại bang thì bên tiệm lấy làm cảm ơn qui khách lắm lắm.

CHÀU NHÂN KÍNH CHÀO
PHUNG-VĂN-LAM
105-109 Rue d'Espagne - Saigon

Hàng

Có nhiều

Địa hát kim thời rất hay của các gánh hát danh tiếng

PHƯỚC-CƯƠNG TÂN-THINH
VĂN-HI-BAN TÀI-ĐỒNG-BAN
TẬP-ICH-BAN CỎ-NĂM-NHỎ

Có hai thứ: « Kim sắc » và « Ngọc-thạch »

Giá: 2 \$ 25

Xin hỏi thăm các nhà từ của bên hiệu thì rõ.

Nº 10 23-2-28

THAM-TÍNH TIÊU-THUYẾT

Huyết-Lệ-Hoà

Ngũ-Hồ nói rồi coi bộ hân hân lắm, lật đật trở về buồng, lấy một cái ghế nhỏ, bồng ve đầu mông, rồi bỏ vào túi quần, lấy nón đội lên đầu bước ra kêu xe kéo xuống nhà Mỹ-Châu. Vừa đi vừa nói trong bụng rằng:

«Phen này đồ mi chạy khỏi tay ta... Thôi coi mi có chết không cho biết...»

Mỹ-Châu mặt đỏ pyjama màu xanh, đứng dưới bóng cây, trước cửa đợi Ngũ-Hồ. Vừa thấy Ngũ-Hồ vào, Mỹ-Châu lật đật ra niu tay dẫn vào, nói rằng:

— Em đợi mình trời nữa giờ, bữa nay sao đi trễ vậy?

— Mắc có chuyện trư.

Hồi hai người đi vào. Ngũ-Hồ nói thắm rằng: «Rạng dụng cam ngon mỹ từ cam hoa ta đi... ta không để mi khiên ta nữa đâu. Ta sẽ giết mi một buổi này...»

— Cật ba về, sao bây không mở quạt, mua nước đá uống rượi? Bởi nghe dạ rần. Ngũ-Hồ giữ nết mới tươi sáng như thường, không chút gì khác; Mỹ-Châu không biết gì chết mình sắp đến, nên cứ vạy cười mãi.

Đón ông như Ngũ-Hồ thật là sâu sắc!

Nước đá, mua về rồi, rượi chát đỏ ra hai ly đầy trắng. Mỹ-Châu bước ra nhà sau rồi bới bưng cam lên gòn. Thừa dịp vắng mặt Mỹ-Châu, Ngũ-Hồ móc ve ra, mở nút rồi hết vò ly Mỹ-Châu, thuốc độc, mang hiệu là «Arsenic» giết người trong nháy mắt. Hễ uống vô rồi, thì không thể nào cứu được.

Ngũ-Hồ đổ thuốc độc vào ly Mỹ-Châu rồi thì có ý mỉa, vì chắt trong tay rằng vài giờ nữa đây, chàng sẽ rửa hận được.

Cơm rượu dọn rồi, hai người ngồi lại dùng cơm, nói chuyện có vẻ dần dần liêm.

Ngũ-Hồ bưng ly rượu lên uống cho Mỹ-Châu bất chước. Thái quá vậy, Mỹ-Châu vừa nói chuyện vừa bưng ly rượu chát có thuốc độc lên....

Mỹ-Châu bưng nhằm ly thuốc độc... sẽ chết trong vài giờ đây chăng?

Ngũ-Hồ giết Mỹ-Châu, báo cứu rửa hận, phải hay là quấy? Ngũ-Hồ sẽ như Thái-vân-Báo nói đàm vờ nghiêm phụ được không? Ai lý bộ giấy quốc-trái?

Cũng vì bộ giấy quốc-trái mà gây ra thảm tình tiêu-thuyết «Huyết lệ Hoà» này, vậy ai là người chánh đáng trong vụ án cấp mật nhiệm này vậy?

Ta hãy tìm cho ra... Nó vẫn còn sống tự nhiên, đứng trước mặt ta... Hay chỉ nó ra đi!!!

Thái-tung-Sơn sẽ chết làm từ chức ngôn giao tại cho ai?

Xuân-Lang và Ngũ-Hồ sẽ lãnh được một phần nào không?

Gia tài sự nghiệp có trên máy chục triệu đồng sẽ về ai?

Tòa Đại-Hình Saigon. Ngày thứ hai, 23 Annam. Xuân-Lang bữa đó thức dậy rất sớm sửa soạn lên sau Tòa, ngồi ngó chừng qua bên khám lơn. Bấy giờ rười, sơn đầm dẫn vào người tới đem ra. Bữa nay là bữa đầu tiên, nên các tù tội đều mặc sắc phục hết mới hi hắt. Ngũ-Huân bản đồ tussor, đội nón nỉ lần bước theo mấy người son-đam.

Xuân-Lang đứng rình bên này, thấy rõ ràng Ngũ-Huân, mặt không lộ sự gì buồn thì lấy làm lạ lùng. Vì họ đàn của Ngũ-Huân nhà Xuân-Lang thấy mà không dám kêu.

Rung chuông ba tiếng. Tòa án mở cửa. Ông chánh tòa ngồi giữa và hai ông phó ngồi hai bên. Bên ông thị-sự, kêu là thần-sư, ngồi hai bên toàn là người Nam. Quan chánh thị-sự tay trái. Quan lục-sự ngồi tay phải; một thị-thống-ngôn ngồi phía dưới nơi bàn giữa.

Sau người tới ngồi gần cửa, có hai người son-đam đứng gù hai bên.

Ăn xuống nửa thì máy ông trong-sự mặt áo choan đen. Họ đứng cho một hàng lình son-đam, bưng súng có lưới là, coi nghiêm trang lình.

Xuân-Lang và Ngũ-Huân bản quan thấy kiến.

gọi rồi phiên vụ sang đoạt. Tòa kêu Trần-ngũ-Huân lên hỏi tên họ xong tên họ về chỗ ngồi.

Quan lục-sự đọc acte d'accusation. Hỏi: «Trần-ngũ-Huân, 23 tuổi, là con về tội sang đoạt hai triệu đồng phải vậy không?»

Ngũ-Huân đứng dậy nói:

— Phái.

— Thử coi lợi gì phản đối không?

— Không?

— Vậy thầy đưa tay mặt lên thế rằng lợi gì khi nói phòng quan bản thân là lợi thật?

Tôi không thể thờ được, tôi có lấy số bạc 2 triệu, vậy tay ý quan trên kết án. Tôi không thể.

— Vậy sao thầy không chịu tội?

— Tôi không thể là bởi cơ riêng.

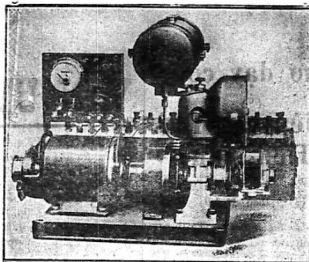
Tôi là người thủ-phạm xin quan trên cứ chiếu theo luật mà kết án.

(còn nữa)

Điện khí. - Sự thông thả ở dưới đất ruộng vịnh ở máy đèn hiệu

TRAIN

DANH TIẾNG KHÁP CẢ HOÀN CẦU

DỪNG HẠT TIỀN

Máy này sức chạy mạnh một mã lực và 600 watts. - và có bình điện thấp dạng vai ngon đèn trong khi máy ngừng.

Giá cả máy và bình điện là 550\$00

Muốn hỏi sự chi xin do nơi bán ở, tại hãng Đại ÍCH nơi con đường Marins 383-385 à Cholon.

Nhà khách Bungalow ở Tâyninh

Kính mời quý ông, quý bà khi nào có dịp đi Tâyninh (mà ai là khách phong lưu không đến Tâyninh mà xem phong cảnh núi Bà-Bà, viếng chùa Cao-Pai, tắm ao-hồ và sáng bán nai, lươn, còp, gấu), xin mời tại nhà khách Bungalow Hàng-Ga-Lô mà nghỉ.

Tại đây có sân cỏ rộng sạch sẽ, rộng rãi và mát mẻ, giá một ngày một đêm là 2\$00, có dọn cơm chay, bán rượu lạy và các thứ đồ hộp. Có cho mượn xe hơi, xe có bảo vệ chauffeurs lái cẩn thận và có người phục vụ. Ở xa giới thơ hay là đánh giấy-thiệp, tôi sẽ cho đến xe tới nhà không tính tiền chi hết, đi ít người thì có xe nhỏ, bốn, sáu chỗ ngồi, đi đông thì có xe còm on, rất tiện.

Hàng-Ga-Lô lâu nay người tây coi, bây giờ đừng người bán-xu giữ thì cũng tiện cho quý ông, quý bà ở trong tình đi hầu việc qu n đến mà nghỉ, chỗ thanh tịnh và mát mẻ lại tôi cũng sẵn lòng giúp đỡ các thứ đồ vật công gia các lời khai-báo. Có việc chi gấp bất kỳ giờ nào, cũng có xe-hơi của tôi đưa nước, lại xe còm on của tôi cũ g 1 ện cho quý ông, quý bà cử chuyện hàng-hóa hoặc bán, ghé v v., giữ thật rẻ.

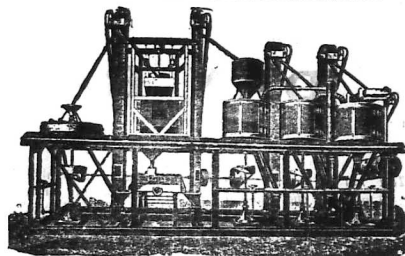
Tôi cũng làm dự-lý hàng đầu Huế-hy, trở lại đầu-hồi, đầu-sáng, đầu-nhật, đầu thiết kế và g á bán v theo hãng ở Saigon đã định. Quý ông, quý bà ở xa châu thành muốn sĩ mà mua lại thì xin viết thư cho tôi mà thương-giải.

Gửi thư, xin ở: M. P. Đỗ-Tuấn-Cổ, Propriétaire à Tâyninh
Giấy thép, ở: Bornoscca Tâyninh

P. ĐỖ TUẤN-CỔ
Cựu Thưa-Siêu Hộ-bộ-thủy-binh
đồn kinh

La Rizerie Moderne

159-161, Boulevard de la Somme, Saigon

Làm đại-lý đồ-quốc cho nhà Ko rber et Naumann bên Đức-quốc, dân và rạp lú cở theo nhà máy xay lúa gạo bất luận lớn nhỏ.

Cối chà type Engelbert chạy bằng mặt dện, rất nhẹ, chạy ít hao dầu mỡ.

Máy dộng và năm Diesel chạy người không cần gì chum-lửa.

Dàn n ay xay café.

Buôn bán rất thiệt thà. Đã giúp nhiều nhà máy xay lúa gạo.

TU' TƯƠNG ĐÔNG TÂY

La plus inquiétante jeunesse est
celle qui n'a pas d'opinions extrêmes.
(Henry Bordeaux).

Nghĩa là: Cái hạng thanh-niên đáng lo hơn hết, là thanh-niên mà trong óc không có những tư-tưởng cực-doan,

Thiếu niên nhân nghi sử khổ, khổ tác chi định.

Nghĩa là: Người ta đương lúc trẻ tuổi cần phải chịu cực khổ, có cực khổ, thì chỉ mới định.